

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПАРАЗИТАРНІ ХВОРОБИ ДЕКОРАТИВНИХ ТА ЕКЗОТИЧНИХ ПТАХІВ

спеціальність	211 – Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Ветеринарна медицина	факультет	Ветеринарної медицини
освітній рівень	магістр	кафедра	Фармакології та паразитології

ВИКЛАДАЧ

Люлін Петро Володимирович

Вища освіта – спеціальність ветеринарія

Науковий ступень – кандидат ветеринарних наук 03.00.19 Паразитологія

Вчене звання - доцент кафедри паразитології

Досвід роботи – більше 30 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 10 методичних розробок;
- автор і співавтор більше 100 наукових праць,
- в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 7;
- деклараційні патенти на винахід – 3; навчальні посібники – 1;
- науково-практичні і методичні рекомендації – 7;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0971484002	електронна пошта	liulinpetr@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	----------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: доцент, кандидат вет. наук Булавіна Вікторія Сергіївна.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	є надання здобувачам поглибленої та узагальненої інформації, ґрунтовних теоретичних знань та практичних умінь з діагностики лікування і профілактики паразитарних хвороб декоративних та екзотичних птахів у підготовці студентів-магістрантів до самостійної практичної роботи.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • здатність проводити оцінку стану здоров'я декоративних та екзотичних птахів, хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / імітаційний командний проєкт 1 • здатність прогнозувати розвиток епізоотичного процесу з паразитарних хвороб та ефективність заходів боротьби з ними (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, СК8, СК12, СК13, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10)/ індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази • здатність оцінювати якість проведення лікувально-профілактичних заходів за паразитарних хвороб (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК8, СК12, СК13, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10) / індивідуальні практичні завдання • здатність діагностувати порушення в організмі птахів за паразитарних хвороб (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / тренінг , командний проєкт 2 • втілення механізмів збереження навколишнього середовища та біобезпеки за паразитарних хвороб птахів (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК3, СК6, СК11, ПРН4, ПРН6, ПРН9) / окремий елемент командного проєкту 1
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; поточний контроль (2 розділи); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: Загальна зоопаразитологія та основи паразитизму. Ветеринарна протозоологія і протозоози; Ветеринарна трематодологія і трематодози; Ветеринарна цестодологія і цестодози; Ветеринарна нематодологія і нематодози; Ветеринарна акарологія і акарози; Ветеринарна ентомологія і ентомози декоративних та екзотичних птахів.

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.</p> <p>ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК2. Здатність використовувати інструментарій,</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження птахів, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб птахів.</p> <p>ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень за паразитарних хвороб.</p> <p>ПРН6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.</p> <p>ПРН7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі; лікування і</p>
--------------------	--	--------------------------------------	--

спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.

СК3. Здатність дотримуватись правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.

СК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану птахів чи встановлення діагнозу.

СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК7. Здатність організувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

СК8. Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування декоративних та екзотичних птахів, хворих на інвазійні хвороби.

СК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від зоонозних, спільних для тварин і людей хвороб.

СК13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

профілактики паразитарних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації птахів різних класів і видів.

ПРН8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ПРН10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Розділ 1. ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПАРАЗИТИЗМУ. ПРОТОЗООЗИ ТА ТРЕМАТОДОЗИ ДЕКОРАТИВНИХ ТА ЕКЗОТИЧНИХ ПТАХІВ

Лекція 1.	Біологічні та екологічні основи паразитизму. Декоративні та екзотичні птахи як джерело і переносники збудників паразитозів. Біологічне забруднення навколишнього середовища, структура та біорізноманітність еколого-	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Правила взяття матеріалу для паразитологічних досліджень. Сучасні гематологічні, імунологічні, генетичні, копроскопічні та акарологічні методи лабораторної прижиттєвої і посмертної діагностики паразитозів.	Самостійна робота	Поняття паразитарних та екологопаразитарних систем. Охорона праці при виконанні паразитологічних досліджень. Техніка безпеки при роботі з інвазійним матеріалом, декоративних та екзотичних птахів. Основні правила відбору, зберігання, маркування
------------------	---	-----------------------------------	---	--------------------------	---

	паразитарних систем.			інвазійного матеріалу. Методи паразитологічних досліджень об'єктів довкілля. Основні методи лабораторної прижиттєвої та посмертної діагностики та диференційної діагностики трематодозів. Особливості проведення лікувально-профілактичних заходів та застосування лікарських засобів за трематодозних інвазій птахів.
Лекція 2.	Протозойні хвороби декоративних та екзотичних птахів (еймеріоз, гістомоноз, трихомоноз, малярія, бореліоз)	ПЗ 2	Особливості діагностики, лікування та профілактики основних протозоозів: еймеріозу, гістомонозу, трихомонозу, малярії, бореліозу птахів.	
Лекція 3.	Трематодози птахів: простогонімози, ехіностоматидози, нотокотілідози	ПЗ 3	Особливості діагностики, лікування та профілактики трематодозів птахів: простогонімозів, ехіностоматидозів, нотокотілідозів.	
Розділ 2. ЦЕСТОДОЗИ ТА НЕМАТОДОЗИ ДЕКОРАТИВНИХ ТА ЕКЗОТИЧНИХ ПТАХІВ, АКАРОЗИ ТА ЕНТОМОЗИ ДЕКОРАТИВНИХ ТА ЕКЗОТИЧНИХ ПТАХІВ				
Лекція 4.	Цестодози птахів: гіменоліпідідози, райєтиноз, давеніоз, хоанотеніоз, амеботеніоз.	ПЗ 4	Особливості діагностики, диференційної діагностики лікування та профілактики основних цестодозів птахів (гіменоліпідідозів, райєтинозів, давеніозу, хоанотеніозу, амеботеніозу).	Сучасні методи діагностики та диференціальної діагностики цестодозів (райєтинозу, давеніозу) птахів. Методи прижиттєвої та посмертної діагностики та диференціальної діагностики гетеракозу та аскаріліозу декоративних та екзотичних птахів. Методи прижиттєвої та посмертної діагностики та диференціальної діагностики стронгілятозів та трихуратозів декоративних та екзотичних птахів. Сучасні методи (мортальні та вітальні) діагностики акарозів птахів. Сучасні засоби лікування та профілактики акарозно-ентомозних інвазій декоративних та екзотичних птахів.
Лекція 5.	Основні нематодози (оксиуратози, аскарідатози, стронгілятози, трихуратози) та акантоцефалітози (поліморфоз, філікольоз)	ПЗ 5	Діагностика та диференційна діагностика, лікування та профілактика оксиуратозів, аскарідатозів декоративних та екзотичних птахів.	
		ПЗ 6	Діагностика та диференційна діагностика, лікування та профілактика стронгілятозів і трихуратозів декоративних та екзотичних птахів.	
		ПЗ 7	Особливості перебігу, діагностики, лікування та профілактики акантоцефалітозів (поліморфоз, філікольоз)	
Лекція 6	Акарози (дерманіссіоз, кнемідокоптоз, епідермоптоз, сирінгофільоз) та ентомози (малофагози (пухоїди, пір'яїди), сифонаптерозм і циміцидоз)	ПЗ 8	Особливості діагностики та диференційної діагностики, лікування та профілактики акарозів: (дерманіссіоз, кнемідокоптоз, епідермоптоз, сирінгофільоз) декоративних та екзотичних птахів.	
		ПЗ 9	Діагностика та диференційна діагностика, лікування та профілактики основних ентомозів: малофагозів, сифонаптерозів і циміцидозів.	
			Самостійна робота	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Секретарюк К.В. Основи екологічної зоопаразитології. Львів, 2007. – 358 с.
2. Нев'ядомська К. Загальна паразитологія. К.: «Наукова думка». – Київ, 2006. – 483 с.
3. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник; за ред. В.Ф. Галата К.: Вища освіта, 2003. – 464 с.
4. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: Навч. посібник. К.: Вища освіта, 2004. – 238 с.
5. Дахно І.С., Дахно Ю.І. Екологічна гельмінтологія: Навч. посібник. Суми: Козацький вал, 2010. – 220 с.
6. Зажиптева та посмертна діагностика гельмінтозів тварин: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С. І. Пономар, А. А. Антіпов, Ю. Г. Артеменко та ін. – Біла Церква, 2003. – 54 с.
7. Козачок В.С, Скиба О.О., Цвіліховський М.І. Клінічне дослідження екзотичних тварин. Навчальний посібник. К.: Арістей. -2010. -252 с
8. Коренева, Ж., Крикун, В., & Заболотна, В. (2018). Аналіз захворюваності папуг в сучасних біологічних умовах. Conference "Modern Methods of Diagnostic, Treatment and Prevention in Veterinary Medicine", 76-77. Retrieved from <https://nvlvet.com.ua/index.php/conference/article/view/4421>
9. Avian medicine / Jaime Samour. – London : Mosby, 2000. – 427 p.
10. Євстаф'єва, В. О., Канівець, Н. С., Мельничук, В. В., & Кравченко, С. О. (2022). Моніторинг шлунково- кишкових паразитозів водоплавної птиці у світі. Scientific Progress & Innovations, (3), 117–123. <https://doi.org/10.31210/visnyk2022.03.15>
11. Богач М.В. Епізоотологія гельмінтозів водоплавної птиці в господарствах Одеської області / М.В. Богач, В. Г. Склярчук // Аграрний вісник Причорномор'я : зб.наук. праць / ОДАУ. - Одеса, 2010. - Вип.56. - С.7-11.
12. Основи акарології і ентомології, акарози та ентомози тварин: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Нікіфорова]. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 224 с.

1. Касяненко О.І., Рисований В.І., Негреба Ю.В. «Біоекологічна зоопаразитологія» Методичні вказівки до проведення лабораторно – практичних та самостійних занять. Сумський НАУ. Суми 2022 -24с.
2. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. практикум: навч. посібник / [В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока]. К.: Вища освіта, 2004. 238 с.
3. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин / [Левченко В.І., Головаха В.І., Кондрахін І.П. та ін]; За ред. В.І. Левченка. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 437 с.
4. Лабораторні методи діагностики акарозів. <https://studfile.net/preview/6810823/page/29/>
5. Мортальні методи виявлення коростяних кліщів <https://studfile.net/preview/6810823/page/30/>
6. Бахур Т. І. Гельмінтологічне дослідження об'єктів навколишнього середовища. Методичні рекомендації Розглянуті і схвалені на засіданні методичної ради факультету ветеринарної медицини ЖНАЕУ Протокол № 5 від 12 березня 2015 р. Житомир, 2015. 36с.
7. Серебряков В.В. Екологічні закономірності міграції птахів фауни України в часі та просторі: дис. ... д-ра біол. наук: 03.00.16 / Серебряков Валентин Валентинович, Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2002. – 486 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання (диф. залік, іспит)	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	40 % - підсумкове тестування
			60 % - поточна робота студента протягом семестру
Підсумкове оцінювання (нз)	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	100 % - усереднена оцінка за розділи
Оцінювання розділу	100 бальна сумарна	до 30	30 % - відповіді на тестові питання
		до 30	30 % - результат засвоєння блоку самостійної роботи
		до 40	40 % - активність студента на заняттях (усні відповіді)

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.